

Πέντε μῆνας ἔζησεν ἡ καλλιτέχνης εἰς τὰ στρατόπεδα Μακεδονίας καὶ Ἡλείου, καρτερικῶς ὑφιστάμενη πᾶσαν δεινοπάθειαν. Καὶ αἱ πολεμικαὶ σιγῆς καὶ προσωπογραφίαι ἀπεθησαν οὐκ εἰς μίαν πολυποίκιλον καλλιτεχνικὴν συλλογὴν ἀπὸ 224 εἰκόνας—κηρυττογραφίας, ἐλαιογραφίας, σχέδια. Τὸ ποσὸν ἀμιλλᾷται μὲ τὸ ποιόν. Ἐκτάκτως γόνιμος ὁ χορὸς τῆς κ. Φλωρᾶ· ἀλλὰ καὶ ἐκτάκτως εὐδυνειδίχτος. Ὁ Ἑσπέρ, ὁ γενναῖος ὑπερασπιστὴς τῶν Ἰωαννίνων, εἶπε τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸν πρὸς τὸν σύγγον τῆς καλλιτέχνης, τὸν συνάδελφον κ. Καραβίαν:

—Ἐνα τοιγάρου σί, τρία σκίτσα ἡ κυρία σου.

Ἡ κ. Φλωρᾶ Καραβία μᾶς δίδει μίαν γενικὴν εἰκόνα τῶν χαρακτηριστικωτέρων σημείων τοῦ ἐνδόξου πολέμου. Ἀπὸ τῆς «Γῆρας τοῦ Μιζανίου» καὶ τὴν ἀνωτέραν ἔτι «Μάναν τοῦ σκοτωμένου» μέχρι τοῦ «Τοῦρκου αἰχμαλώτου» μεταφέροντος πτώμα, τοῦ «Αἰχμαλώτου Γκέκα» καὶ τοῦ «Τοῦρκου αἰχμαλώτου (131)» μᾶς δίδει τὴν πένθιμον ὁδὸν. Τοποθεσίαι, ὡς ἡ Αἰμῆ καὶ τὸ φρούριον τῶν Ἰωαννίνων, ἡ Ὀλύμπια, ὁ Ὀλύμπιος ἀπὸ τὴν Κοζάνην ὁρόμενος, ὁ λιμὴν τῆς Θεσσαλονίκης, — τὰ καλλιτέρεα, — προσωπογραφίαι, ὡς ἡ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, ἡ τῆς βασιλείσσης Μαρίας — ἀρίστη — ἡ τοῦ νῦν Βασιλέως εἰς πέντε-ἕξ στάσεις (ἡ ὑπ' ἀριθ. 82 πολὺν χαρακτηριστικὴ) ἡ τῆς προκηρίσεως Μαρίας (ἡ ἀνέγκουσα εἰς τὸν προκηρῆ Γεώργιον) ἡ τῆς προκηρίσεως Ἑλένης (68) ἡ τοῦ Προέχοντος Ἀνδρέου, ἀξιωματικῶν ἀπλῶν καὶ ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου, μεράρχων, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν, νοσοκόμων, τραυματιῶν, τοῦ Ἑσπέρ καὶ τοῦ ἐπιτελείου του, τῆς Γαριβαλδίνης κ. Πάλλη: τίποτι γυναικῶν τῆς Κοζάνης, Σιατίστης, σκηνογραφίαι, ὡς ὁ καταλισμός εἰς Ἑμὴν-ἀγὰ, Αἰχμαλῶτοι τοῦρκοι εἰς Ἰωάννινα, ὠνίσκηρα καὶ τέλος τὸ σπῆτι τοῦ Καποδίστρια, τὸ σπῆτι τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ, τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας εἶνε ἔργα τὰ ὅποια δεικνύουν τὸ ἐκλεκτὸν ἔργον τῆς καλλιτέχνης καὶ συγχρόνως ἀποτυπώνουν ὅλην τὴν πολέμου τὴν ψυχολογίαν. Τὴν σειρὰν τῶν εἰκόνων αἱ ὁποῖαι ἔχον ἀξίαν τεχνικὴν, συμπληροῦσι σκίτσα πρόχειρα, μὲ τὸ μολύβι, γραμμὰ ἀπλάι ἀλλ' ἀπὸ τὰς ὁποίας ὑποφάνεται ὁ ὥρατος πῖναξ ὁ ὁποῖος θὰ ἀνταίχῃ ἀπὸ τὰς βιαστικὰς, ἀλλὰ ἀσφαλεῖς γραμμὰς ἐκείνας, ὡς λ. χ. οἱ προὐχοντες Αὐθένται, ὁ Εὐζώνος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἄν ἦτο εἰκόλον νὰ ξεχωρίσῃ τις ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν ἔργα διὰ νὰ τὰ διαβαμίσῃ, θὰ ἔδετα εἰς τὴν πρώτῃν γραμμὴν τὸν δρόμον τῆς Φιλίππιδος (123), τὸν Βασιλέα (82), τὸν Τοῦρκον αἰχμαλῶτον (131), τὸν δρόμον τοῦ Ἀργυροκάστρου (5).

Εὐτυχῶς, ἀρετὰ ἔργα ἡγοράσθησαν. Ὁ προέχων Ὑψηλάντης — ὁ ὑπερηστὴς εἰς τὸν στρατὸν — ἡγόρασε τὰ περισσότερα. Ἐπίσης ἀγορασταὶ εἶνε αἱ κ. κ. Βλαστοῦ, Ἀλ. Ζῆδης, Πασπάτης, Μουσοπούλου, Μαιρομυζάλη, Μπενάκη, Νάζου, Ἀθηνογένους καὶ οἱ κ. κ. Βλαστός, Ταμβάκης, Πνευματικός, Σταθάτος. Ἐκτὸς τῶν προσφερθέντων εἰς τὸν Βασιλέα καὶ εἰς τοὺς προέχοντες, τὰ ἀγορασθέντα ἔργα ἀνέρχονται εἰς 26.

Καὶ μίαν σύστασιν. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας νὰ ἐκδόσῃ εἰς λεύκωμα τὰ χαρακτηριστικώτερα πολεμικὰ σχέδια τῆς κ. Φλωρᾶ καὶ νὰ τὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰ σχολεῖα. Εἰς συνάδελφος ἀπεκάλεσε τὴν ἔκθεσιν τῆς κ. Φλωρᾶ, πολεμικὸν ὁμοειδῆ. Μ' αὐτὸ βέβαια δὲν τὴν κατηγορεῖ. Ἐργαγε κριτικὴν καὶ ὁ κ. Γῶγης (διότι ὑπάρχει καὶ καλλιτέχνης ὁ φίλιτος Στέφανος) Ξερόπουλος. Καὶ εἰς ἀνώτερα! Νὰ ἔνα κακὸ ποῦ εἶχεν ἡ ἔκθεσις αὐτή. Νὰ προχειρίσῃ κριτικὸν καὶ εἰς τὴν ζωγραφικὴν τὸν συγγραφέα τῆς «Φωτεινῆς Σάντρα».

★

Ἀπέθανεν εἰκοσαετῆς μόλις, ὁ Σπῦρος Σολάσης, εἰς τὸν ἀρίστον μυστῶν τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τῆς «Τέχνης». Ὁ ὥρατος ἔφηβος, ὁ πλήρης καλλιτεχνικῶν ὁνείρων, ὑπέκρινεν εἰς βραχεῖαν νόσον. Αἰσθανόμενος ἔρωτα πρὸς τὴν σιγὴν, ἀρροισίωθη εἰς τὴν σποδὴν τοῦ θεάτρου, ἐπρόκειτο δὲ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν φιλολογικὴν παραστάσιν τῆς «Τέχνης». Τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀνιούτος νέου ἡκολούθησε τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς «Τέχνης» μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ τῶν μαθητῶν τῆς Δραματικῆς

Σπῦρος Σολάσης

Σχολῆς, οἵτινες καὶ ἐβάστασαν τὸ φέρετρον τοῦ σιναδέλφου του, ἀπεχαιρέτησε δὲ τὸν νεκρὸν ἐκ μέρους τῆς Σχολῆς ὁ εἰδ. γραμματεὺς κ. Σ. Χιλιαδάκης, ὡς καὶ οἱ κ. κ. Παπαντωνίου καὶ Ραῖσης. Τρεῖς ῥόδινοι σταυροὶ ἐκάλυψαν τὸ σῶμα τοῦ ἀνιούτος νέου, ὅστις ἦτο καὶ ποιητὴς ἐκ τῶν μᾶλλον εὐέλpidων.

★

Ἐδημοσιεῦθη ἔκκλησις τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἴδρουν ἀνδριάντος διὰ πανελληνίον ἐράνων εἰς τὸν ἀπελευθερωτὴν Ἀρχιστράτηγον Κωνσταντῖνον, τὸν νῦν Βασιλέα. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, τοῦ κ. Γ. Μιστριώτου ἀντιπροέδρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, Σ. Μερχοῦρη Δημάρχου, Θ. Ζαφίμ Πρωτάρεως καὶ Ι. Εὐταξία ὑποδιευθυντοῦ τῆς Ἐθν. Τραπέζης. Γραμματεῖς ὁ κ. Γ. Παροικονόπουλος. Ἡ πρωτοβουλία ὀφείλεται εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐταιρείαν. Πρῶται εἰσφοραὶ ἐγένοντο 10,000 ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καὶ 5,000 ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας. Ὁ ἀνδριὰς θὰ εἶνε ἔφιππος, ἐπὶ δὲ τοῦ βάρους θὰ ἀπεικονισθῶν συμβολικῶς αἱ ἐλευθερωθεῖσαι Ἑλλ. πόλεις, ἐνῶ παραπλευρῶς θὰ ἴστανται περίλυποι καὶ ἀντιζήσαναι τὸν στρατηλάτην ἐλευθερωτὴν αἱ ὑπόδουλοι χῶραι.

★

Διὰ δύο νεαροὺς καλλιτέχνας ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπὸ ἐτῶν συμπληροῦντας τὰς σπουδὰς των, εὐφημος πάλιν ἐγένετο λόγος. Ὁ κλειδοκρυμματοποιὸς Λώρης Μαργαρίτης ἐν Μονάχῳ ἐξετέλεσε ὁμοειδῆς ἀντιζήσαναι τὸν ἀνδριάντον τῶν Βουξελλων μετέσχε σιναυλίας, κατ' ἣν ἐξετέλεσε τὸ θανούσιον Κονσέρτο τοῦ Βιβάλδι μὲ αἰσθηματικὴν πόθον καὶ δύναμιν ἐκτελέσεως.

★

Ἡ κοινοτικὴ ἀντιπροσωπεῖα Θεσσαλονίκης θὰ προβῇ εἰς ἀνέγερσιν ἀνδριάντος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ἐν Θεσσαλονίκῃ διὰ Παμμακεδονικοῦ ἐράνου.